

Okhaldhunga Times Desember 2019

Kjære venner

De siste ukene er noe av det rareste og samtidig mest minneverdige vi har vært med på. Det har mest av alt lignet på å være til stede i sin egen begravelse, igjen og igjen. Først arrangerte sykehuset avskjedsfest for oss, med blomster, gode ord og gaver. Det var flott, og en beveget «minnestund». Så gjorde kirken det samme, og husfelleskapet, og lokal-laget for kristne helsearbeidere arrangerte avskjedstur på fjellet. Deretter legegruppa, alle avdelingene på sykehuset etter tur inklusive operasjonsavdelingen og sosialkontoret, så rådhuset med borgermesteren i spissen, og til slutt kom Okhaldhungas store sønn og eneste parlaments-medlem på avskjedsvisitt med hele sitt følge. I tillegg har vi vært hos venner og naboer i opptil flere avskjeds-/lunsjer og /middager per dag i ukevis.

Man kan samle på slike gode ord og opplevelser, huske hvor i hjertet man legger dem, og så ta dem fram for å varme seg på når det kommer mørkere tider. Det gjør vi.

Barsel-livet

Mange unge familier deler gleder, sorger og morsmelk. Nyfødte eller mødre med problemer kan bruke lang tid i dette rommet for kuvøser og syke mødre.

Den aller minste

Noen får en tøff start i livet. For fem uker siden kom det en ambulanse fra et nabosykehus med en liten familie. To unge hadde fått sitt første barn, en jente som var født nesten 13 uker for tidlig. Slike barn overlever svært sjelden her. Men sykehuset nord for oss hadde gjort en fin jobb, og jenta overlevde den første, kritiske tiden. Men hun var syk og la ikke på seg, så de sendte henne til oss.

Vekta viste bare 900 gram da hun kom. Da er det mange ting som skal balanseres.

Så små barn må ligge i kuvøse. Sykehusets egne snekkere har laget fine kuvøser i finér og glass til slike små. Her gjør Kashi Nath nødvendig vedlikehold på en av dem.

Det ble lange dager og netter. Mamma matet den lille med sin egen melk, gjennom en sonde rett i magen. Annenhver time gjennom uker.

Det hjalp! Etter bare fem uker hos oss registrerte vi en vekt på 1 885 gram, mer enn en fordobling. Tykk og pen. En stor seier å ta med, og bare dagen før vi reiste fra Okhaldhunga.

Helseforsikring ut til folket!

Den 16. november åpnes det for nye muligheter. Dagen etter at vi reiste fra Okhaldhunga trådte den nye helseforsikringen i kraft. Det vi har ventet på i mange år!

Prem Kumari viser stolt fram sitt forsikringskort. Det har hun fått gratis, siden hun er over 70 år.

Andre familier må betale 3.500 rupee i årspremie for en familie på fem, om de er flere blir det et lite tillegg. Også personer med handicap kort, får gratis forsikring.

Det er mye som er nytt for folket og for sykehuset. Det er også bare noen typer medisinsk behandling som er inkludert i ordningen, og det tar tid før alle har fått en sjanse til å melde seg inn. For sykehusene sin del får de betalt for sine tjenester fra forsikringsselskapet først etter mange måneder, så det vil bli en utfordring i starten. Men det er en nødvendig start! Vi har lenge tenkt at vi er brobyggere mot en bedre framtid der landet selv tar vare på sine innbyggere. Den broen ser vi starten på her!

Men vi, Normisjon, er med dem videre mens broen bygges sterkere så den holder for hele folket, også de minst synlige.

Nytt team tar utfordringen

Jeg får ikke bli med inn i en ny tid med helseforsikring,

- Men der er Jangi Rai, min gode kollega med 9 års erfaring.*
- Jaysari Rai, på min høyre side, går inn i min rolle.*

De skal veilede folket over «broen» til bedre liv på mange måter.

De står midt i fattigdom, mentale lidelser, alkoholisme, vold, - og ammehjelp og omsorg både ved livets begynnelse og slutt.

BE FOR DEM! La dem få den Ånd som holder ut og elsker midt i mørket!

En underernært reiser seg opp

Endelig sto hun oppreist i sengen, hun som hadde ligget så apatisk eller hengt gråtende ved mors bryst.

Hun var 17 måneder og veide bare 7 kg. Ikke fordi det ikke var mat hjemme, men hun mistet matlysten en gang hun var syk, og fikk den ikke igjen. Hun kom inn i en ond sirkel, og ble stadig verre.

Etter noen uker med sondeføring der hun fikk regelmessig riktig fet og søt melk med mineraler, reiste hun seg opp. Etterpå trengte hun to uker på Ernæringssentret for vektøkning og lek.

Fra mødreventehjem til barsel

De kommer fra øst og vest, fra nord og sør.

Mødreventehjemmet gir et realistisk håp om en trygg fødsel til mange, ca 500 per år! Sist år kom 37 % fra distrikter utenfor Okhaldhunga.

En kvinne fra sør, midt i bildet her, var der lenge denne høsten. Flere ganger tidligere i svangerskapet var hun lagt inn med blødninger. Da hun rundet 30 uker ville hun ikke reise hjem. Om barnet nå ble født, var det en sjanse hvis hun holdt seg ved sykehuset. Nå var det viktig! Hun hadde mistet tre ufødte barn pga blødninger i svangerskapet tidligere, og hadde ingen levende barn. Noen fortalte henne om Okhaldhunga og hun satte sitt håp til at det var stedet som kunne hjelpe henne. Hun ble på mødreventehjemmet i 6 uker før riene kom.

Barnet lå i seteleie og ble forløst med keisersnitt. En flott liten jente ble endelig gitt i fars armer. Livmoren hadde en misdannelse («bi-cornate»), noe som nok var grunnen til alle hennes aborter.

Men endelig kunne de reise hjem med et kjærkomment levende barn!

Og med mye ny lærdom fra mødre-vente-hjemmet sin undervisning og mange nye venner.

Visjon sommeren 2017 => Virkelighet desember 2019!

Hvor mange husker OT fra sommeren 2017? Da skrev vi fra ledermøtet i Okhaldhunga-kirken: «En visjon blir født: Et samlet ledermøte sier at vi trenger et "kripa ghar" (= barmhjertighets-hus) i kirken. For de dårligste funksjonshemmede trenger det, og hvis den virkelige nøden kommer nær kirken, blir kirken mer seg selv!»

Konklusjonen i OT for 30 måneder siden var: «Så nå er visjonen født, bare planlegging, finansiering og gjennomføring gjenstår.»

Vi har lenge håpet at kirkens eget «kripa ghar» skulle se dagens lys før vi dro herfra. Og det gikk, på hengende håret! I løpet av den siste uka før vi reiste flyttet den første funksjonshemmede inn i kirkehuset:

Tulasi har vi fortalt om før. Hun er lam etter å ha falt ned et stup for tolv år siden, og har bodd med sin gamle, skrøpelige mor i en rønne av et hus langt fra allfarvei.

Her er hun den nest siste søndagen før vi dro fra Okhaldhunga. Hun og pastor Dik Lal ble enige om en plan, og tre dager senere flyttet hun inn i kirkebygget! Moren flytter inn senere. Dette har kirken godt av, Tulasi har mye å gi.

Prest på hjul

Her kommer presten!

Det har vært en stor glede å være blant hans «får» i disse årene. Han tar vare på sine sauer på alle vis, om de er syke eller om huset brenner eller om noen skal gifte seg eller begravnes. Når vi ringer ham fra sykehuset er han der med det samme på sin tydelige merkede preste-sykkel.

Han vet at nøden holder kirken frisk.

I sine avskjedsord til oss, forteller han oss om at vi må ha to ben. Har vi et sterkt medisinsk ben som doktor, må det også et sterkt åndelig ben til. Hvis disse to bena hører sammen, så kan mye godt bli født. Det er jo så sant, også fra et medisinsk synspunkt...

Liberalismens velsignelser

Det er mange år siden alkohol-reklame ble forbudt i Norge. Ikke så i Nepal, her råder «friheten»:

Et hardtslående argument for å drikke mer øl er slått opp over en lokal restaurant: «Feel tough? Drink strong!» (Vil du føle deg tøff? Drikk noe sterkt!)

Slagordet har en kjerne av sannhet, men særlig sympatisk er det ikke.

Trondheim til Okhaldhunga

Alle OT-lesere vet at vi åpnet ny sykepleierskole her i mars, og er stolte av det. Men slikt er ikke noe som blir bra av seg selv. Det lille sykehuset vårt trenger medspillere. Og her har vi fått nye! I sofaen vår sitter Elin Yli Dvergsdal og Hans Hadders fra NTNU's Sykepleierutdanning i Trondheim sammen med Pabita sykepleiersjef og Manju rektor ved sykepleierskolen i Okhaldhunga. På to dager rakk de fire å legge grunnlag for et samarbeid som skal vare lenge etter at vi er ute av bildet. Dette blir stadig mer solid.

Ikke forstyrre flinke sykepleiere!

Bilde tatt gjennom vaktrommets vindu, for ikke å forstyrre mens de legger inn venekanyler på en liten prematur som veier 1 100 gram. Det greide de fint! Når dette skrives er han tre uker gammel og ser ut til å greie seg godt.

Siste gang

En tid for alt,

- Og det betyr at det er en siste gang for alt i denne tiden.

Det var også en siste gang for pasientandakten i vårt lille kapell. Et sted der mange frø blir sådd og tatt med hjem til ulike jordsmonn. Noen steder vokser livets håp videre.

De minste samles foran i klosse-haugen, mens vi synger og leser en fortelling fra bibelen. I løpet av fortellingen er det mange kommentarer og spørsmål, og så ikke minst denne siste gangen.

Vi setter vårt håp til Han som har lovet å være levende tilstede, det var ikke siste gang for Ham!

Siste søndag

Søndags-menigheten på Lykkensås i Okhaldhunga samlet siste søndag vi hadde sammen. Det var en vanskelig avskjed, dog med håp i seg. Det er en lørdags-gudstjeneste som samler skoleungdom, stor søndagsskole og mange, mange flere. Bildet er fra søndags-gudstjenesten, som er for oss som må jobbe på lørdag, enten på sykehuset eller i salgsboder på lørdagsmarkedet.

Takk for meg!

I løpet av disse 16 årene, er det en del kroniske pasienter som har fulgt meg månedlig. De har lukket meg inn i sin smerte og lagt sine liv i våre skrøpelige hender.

Kumari har så mange ganger vært innlagt med KOLS, helt alene. Hun har ingen. Månedlig kommer hun for medisiner, og siden hun ikke har penger, kommer hun til oss. Vi har blitt en del av hennes liv.

Denne gangen kommer hun for å ta avskjed og har med seg det største blomkålhodet i landsbyen og en pose appelsiner fra sitt eget tre. Hver og en av våre kjente pasienter har revet noe med seg av meg.

Heldigvis er det Vår Herres hender som bærer våre kroniske, usynlige pasienter videre og hjelpende hender er det fremdeles på sosialkontoret.

Sumitra som fysioterapi-assistent og Jangi som leder av sosialkontoret og Jaysari som vil begynne i desember.

Det var likevel tungt å slukke lyset, levere nøkkelen og kaste uniformen på vask, før den kan gis til en pasient.

Et Barnelegeliv

*Hvor mange hjerter har dunket og gledet
eller bekymret barnelegen?*

*Hvor mange hjerteslag har uteblitt
- og sorgen tok plass?*

*Hvor mange ganger har han løpt til kuvøsen
med stetoskopet på slep!*

*Hvor mange ganger har det ringt fra føden
med «flat» baby og sett liv og farge komme
tilbake etter intense minutter?*

*Hvor mange netter har det ringt, og løpt ut i
kulda?*

*Hvor mange glade mødreøyne har han møtt
når krisen er over?*

*Hvor mange ekstra mil har han gått for
kronisk syke barn?*

*Hvor mange ekstra leveår er det blitt der ute
i fjellene?*

En barnelege legger ned sitt stetoskop

*Etter 26 år med stetoskop som våpen i
kampen for livet i Himalayafjellene,*

- *legger barnelegen ned sitt stetoskop
på Himalayas steingrunn.*

Hvem plukker det opp?

- *Mange Nepali-leger.*
- *Men vil noen dele gleden med dem,
svette sammen med dem, dele
oppdraget med dem?*
- *Så liv og goder blir fordelt
og Guds gode rike blir kjent?*
- *Skotøyet donerer han gjerne til dem
som går videre!*

*Hilsen en som har våknet av den samme
telefonen om nettene.*

På vei ut

En av de siste dagene vi var i Okhaldhunga kom en dame i femti-årene, fra to lange dagsreiser unna. En kvinne med krefter, hun fortalte at hun hadde født elleve barn hjemme i landsbyen, og alle lever! Men nå hadde magen vokst så voldsomt de siste årene at noe måtte være galt. Det var det. Hun hadde en kjempediger milt, og alle andre tegn på kronisk myelogen leukemi. Det er en tilstand som utvikler seg langsomt, men inntil få år siden hadde den nær hundre prosent dødelighet. De siste årene har det blitt utviklet en ny form for behandling, og de fleste som får den overlever. Faktisk noe av det nærmeste en kommer en «mirakel-kur» innenfor moderne skolemedisin.

Og så har det skjedd et annet og minst like stort «mirakel»: Det firmaet som produserer denne medisinen har gjort den gratis tilgjengelig for pasienter i fattige land som Nepal, så lenge de følges opp av godt kvalifiserte leger! Vi kjenner godt ham som er nøkkelperson for denne behandlingen i Nepal. Så vi tok henne og mannen med i bilen da vi forlot Okhaldhunga og dro til Kathmandu.

*Vi skal ut på
en lang
biltur, hun
med magen
full av kreft
som skal
helbredes. Vi
ser
Okhaldhunga
Sentrum ut av
bilvinduet, og
tar farvel.*

En uke senere får vi bekreftet av legen i Katmandu som har ansvaret for denne behandlingen i Nepal, at hun er tatt opp i programmet og vil bli behandlet gratis. Mye negativt sies om internasjonale legemiddelfirmaer, og det med rette. Men som alltid, når man kommer nær innpå, er bildet mer nyansert. At en dødssyk ellevebarns-mor får gratis, effektiv kreftbehandling skal de ha applaus for!

Rundtur

Etter avreisen fra Okhaldhunga har vi reist litt rundt i landet her for å ta farvel. Noen inntrykk:

Etter jordskjelvene

I Okhaldhunga er gjenoppbyggingen etter jordskjelvet nå nesten fullført. Ikke så andre steder i landet. Vi møtte hele landsbyer som fremdeles består av bølgeblikkskur der ingen gjenoppbygging har startet, nå fem år etter skjelvene. Og vi møtte hus som fremdeles står helt på skrå fordi én vegg i første etasje er rast ut. De står der som dødsfeller.

En trekking tok oss til nesten 4 000 meters høyde. Verdens to vakreste land begynner på N...

Besøk på Tansen sykehus understreket av vi må fortsette å lære av andre. Her serveres gratis mat til barne-pasientene. Kan Okhaldhunga Sykehus få råd til det en gang?

Takk for oss!

Hilsen Kristin og Erik

PS. John og Sally Padgett er allerede i gang med å sende ut sine egne nyhetsbrev fra Okhaldhunga. Ta kontakt på email johnsallypadgett@gmail.com for å få dem tilsendt framover.

Og selv om vi ikke er der lenger, så trengs det fremdeles hjelp til å fylle de nye bygningene med gode tjenester for folket i Okhaldhunga i tida framover.

Da brukes Normisjons kontonummer: **1503.02.13537.**

Overføringen må merkes: «Okhaldhunga Sykehus, Nepal»